

Холковська К.О.

магістр

Соколов А.В.

кандидат наук з державного управління, доцент
Національний університет «Запорізька політехніка»
м. Запоріжжя, Україна

РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ ЯК НОВОЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ПАРАДИГМИ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ

Поява цифрової економіки призвела до помітних змін у способах роботи бізнесу. Потреба у висококласних людських ресурсах є першорядною, і майбутні перспективи національної економіки тісно пов'язані з можливостями, які відкриває цифровізація. Цифрова економіка — це не просто тенденція; це відповідне розширення наших традиційних сильних сторін: інноваційні досягнення, оригінальність і виробництво нішевих, єдиних у своєму роді товарів. По суті, це сектор, який процвітає завдяки створенню індивідуальних і спеціалізованих продуктів у невеликих групах, що вимагає використання виняткового людського таланту [1].

Термін «цифрова економіка» вперше ввів американський вчений Ніколас Негропonte з Массачусетського університету в 1995 році. У звіті Світового банку за 2016 рік під назвою «Цифрові дивіденди» було представлено комплексний аналіз стану цифрової економіки в усьому світі. Він підкреслив той факт, що значна частка валового внутрішнього продукту розвинутих країн витрачається на придбання, обробку, зберігання та циркуляцію знань та інформації в сучасній економічній системі під впливом цифровізації. Зі зростанням популярності знань та інформації в бізнес-середовищі управління людським капіталом, як сховищем цих знань, стає все більш важливим.

Швидкі темпи технологічного та суспільного прогресу змушують організації постійно розвиватися, впроваджувати нові технології у свою діяльність і шукати ефективні методи співпраці. Досягнення цих цілей потребує бажання та спроможності всіх працівників щодня здобувати нові знання, інтегруючи навчання як невід'ємний компонент їхніх робочих процесів і демонструючи необхідні когнітивні та поведінкові навички [2].

Швидкість і розмах цифрової революції справді вражають. Систематизуючи етапи розвитку цифрової економіки, ми можемо створити інституційну модель підвищення людського капіталу за допомогою цифрових засобів. Ця модель зосереджена на зменшенні важливості матеріальних активів і пріоритетному розширенні знань щодо цифрових активів як основного джерела доходу. У цифровій економіці інформація, цифрові технології та знання є основними факторами виробництва, традиційний ланцюжок «вчений-інженер-робітник-споживач» може бути скорочений до просто «вчений-споживач» і, можливо, зрештою до просто «споживач».

Бути готовим до постійного соціального навчання серед співробітників має вирішальне значення, оскільки постійний обмін знаннями та досвідом

відбувається щодня через звичайне спілкування з колегами всередині команди. Оскільки потреба в постійній освіті стає життєво необхідною для забезпечення успіху компанії, індивідуальна ініціатива відіграє значну роль. Тому все більше і більше компаній інвестують у технології, які дозволяють обмінюватися та поширювати знання, створені їхніми співробітниками, по всій організації. Ці заходи не тільки підвищують ефективність корпоративних програм навчання, але й мають потенціал для залучення більшої кількості працівників [1].

З розвитком технологій відбуваються соціальні зміни, що призводять до збільшення очікуваної тривалості життя та тривалості періодів економічної активності людей. Команди з кількох поколінь стають все більш поширеними, де вік не обов'язково дорівнює досвіду. Ця тенденція вимагає набуття компетенцій, які дозволяють людям ефективно працювати в міждисциплінарних командах, у яких відсутні традиційні ієрархії. У відповідь керівники компаній надають пріоритет розвитку лідерських навичок, навичок спілкування та співпраці серед своїх співробітників.

Розширення цифрових технологій призвело до величезного сплеску виробництва даних. Сплеск даних дає корпораціям шанс процвітати та розширювати свою діяльність, але також зобов'язує їх набувати досвід роботи з великими даними.

Зі швидким темпом технологічного прогресу та зростанням складності та неоднозначності нашого середовища суспільні кордони між поколіннями стають нечіткими. Це знаменує появу мережевого суспільства, що відображається через зміни у ставленні до роботи, дозвілля, споживання та інших аспектів життя. Ці зміни мають далекосяжний вплив на форму та функціонування соціальних інститутів, у тому числі на очікування, які покладаються на їхніх працівників [2].

У світлі вищезазначеної інформації було створено чітке визначення «цифрової економіки» для науково-дослідних цілей. Ця нова економічна класифікація відрізняється від попередніх визначень, введених у науковому співтоваристві, і трактується як форма економічної діяльності, що називається економікою даних. Економіка даних характеризується переважним використанням інформації та знань як критичних виробничих ресурсів та активним використанням цифрових технологій для зберігання, обробки та передачі інформації та знань. Це економіка, яка сприяє розвитку нових соціально-економічних відносин і сприяє розвитку нових структурних компонентів людського капіталу.

Література:

1. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf (дата звернення: 24.10.2023).
2. Кравченко А.А. Цифрова економіка в перспективах четвертої промислової революції. *Стратегія розвитку України*. № 1, 2019. С. 22-25.